

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 15Co/80/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8114211212
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 07. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Ilčinová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8114211212.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Ilčinovej a členov senátu JUDr. Evy Šofrankovej a JUDr. Gabriely Klenkovej, PhD. v právnej veci žalobcu: CD Consulting s.r.o., so sídlom Politických väzňů 1272/21, Nové Město, 110 00 Praha 1, Česká republika, IČO: 264 29 705, právne zastúpeného Fridrich Paľko s.r.o., Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421, proti žalovanej: W. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom K. XXXX/X, XXX XX Z., za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovanej: Občianske združenie Všeobecná ochrana práv spotrebiteľov, Šafárikovo námestie 7, Bratislava, IČO: 42362962, právne zastúpeného JUDr. Patrikom Podhorským, advokátom so sídlom Zámocká 36, 811 01 Bratislava, o zaplatenie 404,33 Eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 29C/161/2014-71 zo dňa 21.11.2014, jednohlasne takto

rozhodol:

P r i p ú ť a vstup Občianskeho združenia Všeobecná ochrana práv spotrebiteľov, Šafárikovo námestie 7, Bratislava, IČO: 42362962 ako vedľajšieho účastníka do konania na strane žalovanej.

P o t v r d z u j e rozsudok.

Náhradu trov odvolacieho konania žalovanej a vedľajšiemu účastníkovi nepriznáva.

odôvodnenie:

Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvého stupňa“) napadnutým rozsudkom žalobu zamietol. Žalobcovi a žalovanej náhradu trov konania nepriznal. Žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi trovy konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia vo výške 75,84 Eur, na účet právneho zástupcu do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Rozhodnutie právne odôvodnil podľa čl. 2 ods. 1, čl. 3 ods. 1, čl. 5 ods. 1, 2, 3, 4, čl. 7 ods. 1 až 3 nariadenia Európskeho parlamentu a rady (ES) 861/2007 zo dňa 11.07.2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu, § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 1, 2, 3, 5, § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 4 ods. 1 až 7 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch.

Vychádzal zo zistenia, že žalobca návrhom na uplatnenie pohľadávky žiadal, aby súd zaviazal žalovanú na zaplatenie zmenkovej sumy vo výške 404,33 Eur s prísl..

Dňa 30.01.2009 bola uzatvorená písomná úverová zmluva č. 8251299, ktorou veriteľ - Pohotovosť, s.r.o. poskytol v prospech žalovanej ako fyzickej osobe úver vo výške 500 Eur, ktorý sa táto zaviazala splatiť v celkovej výške 936 Eur 12-timi mesačnými splátkami po 78 Eur počnúc dňom 16.02.2009. V zmluve nie je uvedený úrok, iba výška poplatku 436 Eur, bez jeho konkretizácie a uvedenia RPMN, ako aj priemernej hodnoty RPMN.

Žalovaná dňa 30.01.2009 vystavila vlastnú zmenku, obsahom ktorej je jej záväzok zaplatiť za túto zmenku pri predložení na rad spoločnosti POHOTOVOSŤ s.r.o. sumu 739,33 Eur a zmenkový úrok vo výške 0,25 % denne od 10.10.2010. Uvedená zmenka bola vystavená ako vistazmenka a bola opatrená doložkou „bez protestu“ a „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“ a za miesto platenia bolo určené sídlo pôvodného zmenkového veriteľa a to spoločnosť POHOTOVOSŤ, s.r.o. Z rubovej strany zmenky vyplýva, že uvedená spoločnosť túto zmenku indosovala na rad žalobcu. Z uvedenej listiny vyplýva, že ide o vzorové tlačivo, do ktorého boli rukou vpísané údaje: dátum a miesto vystavenia, identifikačné údaje vystaviteľa, ako aj jeho podpis, pričom zmenková suma je vyjadrená číslicami, ako aj slovami a dátum začiatku úročenia je v listine uvedená odlišným tlačným písmom ako zvyšok vzorového tlačiva.

Mal za to, že zmluva o úvere spĺňa charakter zmluvy spotrebiteľskej.

Zmenka spĺňa všetky formálne náležitosti zmenky predpokladané ustanovením § 75 zmenkového a šekového zákona. Z rubovej strany zmenky bolo nesporne preukázané, že žalobca túto nadobudol indosamentom od pôvodného veriteľa, na rad ktorého bola zmenka vystavená.

Zmenka slúži ako zabezpečovací právny prostriedok zo spotrebiteľského vzťahu a preto napriek tomu, že v danom prípade ide o vzťah uplatnený na základe zmenky ako abstraktného cenného papiera, je povinnosťou súdu skúmať postavenie žalovaného ako spotrebiteľa.

Dohodu o vyplňovacom práve zmenky súd vyhodnotil za neprijateľnú zmluvnú podmienku spôsobujúcu značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach oboch účastníkov spotrebiteľského vzťahu v neprospech spotrebiteľa.

Vyššie uvedená zmluva o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej bola vystavená predmetná zmenka, totiž neobsahuje obligatórne náležitosti v zmysle ust. § 4 písm. g), i), j), k) zákona č. 258/2001 Z.z., teda sa poskytnutý úver na základe tejto zmluvy v súlade s ust. § 4 ods. 3 citovaného zákona považuje za bezúročný a bez poplatkov, a teda žalovanej vznikla povinnosť iba vrátiť istinu poskytnutého úveru.

Zmenka túto skutočnosť nezohľadňuje, práve naopak umožňuje vymáhať zmenkový úrok vo výške 0,25 % denne, čo predstavuje 91,25 % ročne. Plnenie v uvedenej výške súd považoval za rozporné so zásadou dobrých mravov, čo spôsobuje jeho neplatnosť v súlade s ust. § 39 OZ v spojení s ust. § 3 OZ.

Nakoľko súd dohodu o vyplňovacom práve zmenky vyhodnotil za neprijateľnú podmienku s poukazom na ust. § 53 ods. 1 OZ, majú za to, že nešlo o podmienku individuálne dojednanú a nepochybne spôsobujúcu značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach účastníkov v neprospech spotrebiteľa z dôvodu, že umožňuje vymáhať plnenia uplatňované v rozpore so zákonom, bez zohľadnenia práv spotrebiteľa, ide o dojednanie neplatné v súlade s ust. § 53 ods. 5 OZ. V prípade ak je neplatná dohoda o vyplňovacom práve zmenky, je neplatná aj samotná zmenka.

Žalobca v priamom rozpore s ust. § 4 ods. 6 zák.č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch účinným v čase podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere a v čase vystavenia zmenky vyplnil zmenkovú sumu nad hodnotu 30 % istiny poskytnutého spotrebiteľského úveru, preto vyplnená zmenka na sumu 739,33 Eur je neprípustná.

Nie je možné odčleňovať zmenku od noriem spotrebiteľského práva, teda ak je táto vydaná v rozpore so zákonom, v danom prípade so zákonom o spotrebiteľskom úvere, potom je neplatná v zmysle ust. § 39 OZ, keďže aj na zmenku sa vzťahujú všeobecné ustanovenia OZ o platnosti právnych úkonov.

O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p..

Dňa 24.11.2014 bolo súdu prvého stupňa doručené podanie žalobcu, v ktorom vzniesol námietku neprípustnosti vstupu vedľajšieho účastníka do konania, čo odôvodnil tým, že konanie je európskym konaním vo veciach s nízkou hodnotou sporu vedeného podľa Nariadenia EP č. 861/2007, v ktorom je upravený procesný postup súdu a strán odlišne od vnútroštátnej úpravy obsiahnutej v zákone č. 99/1963 Z.z. (O.s.p.). Právna regulácia Nariadenia v článkoch 4 a 5 vedľajšie účastníctvo nepozná a aplikáciu procesných ustanovení v Občianskom súdnom poriadku pripúšťa len výnimočne a to vtedy, ak sa

postupuje v súlade s príslušným procesným právom, uplatniteľným v členskom štáte. Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu nepripúšťa vedľajšie účastníctvo. Argumentoval tiež názorom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci 6 Cdo 357/2012. Namietal nesúlad ustanovenia § 93 ods. 2 O.s.p. s čl. 19 ods. 2, 3 Ústavy SR. Poukázal na to, že vedľajší účastník získava prístup k osobným údajom spotrebiteľa, pričom spotrebiteľ k takémuto prístupu nedal súhlas. Ide o neoprávnené zasahovanie do súkromného života účastníka konania. Zároveň dochádza k rozporu s ustanovením § 7 ods.1 zákona č. 428/2002 Z.z. o ochrane osobných údajov, ktorý neoprávnené spracovávanie prísne sankcionuje. Odvolateľ považuje na mieste vyžadovať súhlas spotrebiteľa so vstupom vedľajšieho účastníka do konania, čím by sa zabránilo porušovaniu jeho ústavných práv.

Proti rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Navrhol rozsudok zmeniť tak, aby jeho návrhu na uplatnenie pohľadávky bolo v celom rozsahu vyhovené. Ako dôvod uviedol, že žalobca a ani žalovaný dokazovanie úverovou zmluvou, či ďalšími listinnými dôkazmi vôbec nenavrhl. Podľa ust. § 120 O.s.p. dokazovanie v sporovom konaní je ovládané prejednávajúcou zásadou, čo znamená, že súd vychádza len zo skutočností tvrdených účastníkmi a vykonáva len tie dôkazy, ktoré účastníci navrhli. Ust. § 120 ods. 1 O.s.p. in fine síce súdu umožňuje, aby v sporovom konaní vykonal aj iné dôkazy ako tie, ktoré navrhli účastníci konania, avšak tento postup je možné využiť len výnimočne, ak je vykonanie nenavrnutých dôkazov nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci a nevykonanie nejakého dôkazu môže byť príčinou toho, že súd nemôže rozhodnúť. Potreba vykonať ďalšie dôkazy musí vyplývať zo samotného doterajšieho dokazovania. V danej veci súd mohol a mal rozhodnúť o práve na úhradu zmenkovej sumy a jej príslušenstva len z predloženej zmenky. Z uskutočnených prednesov sporových strán počas písomnej fázy konania a vykonaného dokazovania vykonaného na základe návrhov sporových strán nevyplývala potreba vykonať ďalšie nenavrnuté dôkazy. Predpokladom vydania rozsudku v tomto konaní bolo výlučne predloženie originálu zmenky. Zmenka je listinný cenný papier, ktorý inkorporuje právo žalobcu. Vo vzťahu k žalobcovi ako indosatárovi je preto jediným legitimizačným prostriedkom, ktorý nie je možné ničím iným nahradiť. Žalovaný mohol na základe čl. 5 ods. 3 a 6 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady č. 861/2007 vzniesť námietky voči zmenke a ak tak neurobil, musia byť akékoľvek iné námietky odmietnuté, a to z dôvodu uplatnenia koncentračnej zásady konštruovanej týmto nariadením. Súd prvého stupňa navyše pri rozhodovaní vychádzal z podľa neho nesporných skutočností. Za nesporné považoval to, že žalovaný so spoločnosťou POHOTOVOSŤ s.r.o. uzatvorili zmluvu o úvere, ďalej, že zmenka, ktorá je predmetom tohto konania je zabezpečovacou zmenkou a že žalobca uzatvoril zmluvu o úvere ako spotrebiteľ. Tieto údajné nesporné skutočnosti však neboli tvrdením ani jedného z účastníkov konania. K týmto skutočnostiam sa účastníci nikdy nevyjadrili, a preto neexistuje spôsob, akým by súd prvého stupňa mohol dospieť k nespornosti týchto skutočností.

K rozhodnutiu dospel na základe aplikácie nesprávnych právnych predpisov, ako aj nesprávnej interpretácie príslušných právnych predpisov a práva Európskej únie. Zmenka je samostatným abstraktným záväzkom neakcesorickej povahy. Nie je možné ju spájať či podmieňovať inými okolnosťami než sú na zmenke uvedené. Prvostupňový súd sa aplikáciou príslušných ustanovení o zmenke upravených v zákone č. 191/1950 Zb. vôbec nezaoberal a ignoroval predmet sporu. Je nevyhnutné zdôrazniť, že predmetom konania je výlučne zmenka a nie iný záväzkový právny vzťah. Žalobca v konaní uplatňuje bezpodmienečný záväzok žalovanej, že za zmenku zaplatí. Súd však vec posudzoval ako by išlo o bežný zmluvný záväzok, čo je neprípustné. Následkom tohto postupu bolo nesprávne rozhodnutie vo veci. Súd prvého stupňa porušil poučovaciu povinnosť prekročením ustanovenia § 5 ods. 1 O.s.p., porušil ustanovenia o vykonávaní jednotlivých dôkazných prostriedkov ak prihliadol na skutočnosti a dôkazy, na ktoré nebolo možné prihliadnúť, pretože nemali byť v sporovom konaní vedenom podľa Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady č. 861/2007 vykonané bez návrhu. Vzhľadom na úplnú samostatnosť, oddelenosť, nezávislosť zmenkového záväzku nie je možné hovoriť o tom, že zmenka je zmenkou podľa zákona o spotrebných úveroch a že tomuto zákonu odporuje. Zmenka uplatnená v tomto konaní má všetky zákonom predpísané náležitosti, a teda ide o platnú zmenku. Žalobcom uplatnený nárok je tak v celom rozsahu dôvodný.

Vo vzťahu k záveru súdu o tom, že dohoda o vyplňovacom práve blanko zmenky by mala predstavovať neprijateľnú zmluvnú podmienku uviedol, že zákon č. 258/2001 Z.z. pripúšťal, aby na zabezpečenie svojich nárokov zo spotrebiteľského úveru bola vystavená zmenka. Limitovaná bola len výška zabezpečenia vo vzťahu k aktuálnej výške dlhu v čase jej vyplnenia. Prípustné sú akékoľvek zmenky, akékoľvek doložky a zároveň aj blanko zmenky s úpravou vyplnenia zmenky v dohode o vyplňovacom práve. V konaní vedenom pod sp. zn. C-419/11, na ktoré súd prvého stupňa poukázal je riešená celkom

odlišná prejudiciálna otázka, než by sa mohla týkať prejednávanej veci. V konaní sa dospelo k záveru, že dohodnutý zmenkový úrok vo výške 0,25 % denne je v rozpore s dobrými mravmi, a teda v tejto časti považoval súd prvého stupňa zmenku za čiastočne neplatnú pre rozpor s dobrými mravmi. Zmenku pritom vystavil samotný žalovaný. Túto dobrovoľne podpísal a išlo o prejav jeho slobodnej vôle. Sadzba zmenkového úroku je napísaná na zmenke a bola mu známa v čase vystavenia zmenky. Žalovaný teda mal vedomosť o tom, že sadzba zmenkového úroku predstavuje 0,25 % denne a s takouto sadzbou zmenkového úroku jednoznačne súhlasil.

Žalovaná ani vedľajší účastník na strane žalovanej sa k odvolaniu žalobcu nevyjadrili.

Podľa § 211 ods. 2 O.s.p., ak tento zákon neustanovuje inak, pre konanie na odvolacom súde platia primerane ustanovenia o konaní pred súdom prvého stupňa.

Podľa § 216 ods. 1 O.s.p. ustanovenia § 92 ods. 1 a 4, § 97 a 98 pre odvolacie konanie neplatia.

Podľa § 93 ods. 2 a 3 O.s.p. v znení účinnom ku dňu 04.09.2014, ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu. Do konania vstúpi buď z vlastného podnetu alebo na výzvu niektorého z účastníkov urobenú prostredníctvom súdu. O prípustnosti vedľajšieho účastníctva súd rozhodne len na návrh.

Podľa § 25 ods. 1 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, združenie môže podať návrh na začatie konania na správnom orgáne alebo na súde vo veci ochrany práv spotrebiteľov, alebo môže byť účastníkom konania

a/ ak sú takéto ciele hlavnou náplňou jeho činnosti alebo

b/ je uvedené v zozname oprávnených osôb vedenou Komisiou (ďalej len zoznam oprávnených osôb), bez toho, aby bolo dotknuté právo súdu preskúmať, či je tento subjekt oprávnený v danom prípade podať návrh na začatie konania.

Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že dňa 04.09.2014 bolo súdu prvého stupňa doručené oznámenie Občianskeho združenia Všeobecná ochrana práv spotrebiteľov, Šafárikovo námestie 7, Bratislava, IČO: 42362962 o vstupe do konania podľa § 93 ods. 2 O.s.p. na ochranu a podporu práv žalovanej.

Vzhľadom na skutočnosť, že námietka neprípustnosti vedľajšieho účastníctva bola žalobcom vznesená až po vyhlásení rozsudku súdom prvého stupňa, pričom § 216 ods. 1 O.s.p. nevyklučuje použitie ust. § 93 ods. 2 a 3 O.s.p. v odvolacom konaní, odvolací súd konštatuje, že mu prináleží rozhodnúť o tejto námietke.

Hoci Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 za účastníkov konania označuje len navrhovateľa a odporcu, nie je v ňom obsiahnutý žiadny zákaz, či obmedzenie brániace vstupu vedľajšieho účastníka do takéhoto konania. To znamená, že za predpokladu chýbajúcej právnej úpravy v tomto nariadení týkajúcej sa účasti vedľajšieho účastníka v európskom konaní vo veciach s nízkou hodnotou sporu sa vedľajšie účastníctvo riadi procesným právom členského štátu, v ktorom sa konanie vedie, čo priamo vyplýva z článku 19 predmetného nariadenia. Preto na úpravu vedľajšieho účastníctva, a to jeho neprípustnosti, resp. prípustnosti je potrebné aplikovať ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku Slovenskej republiky.

V právnej veci týkajúcej sa spotrebiteľského sporu (ako je to v predmetnom konaní) má oprávnenie vystupovať ako vedľajší účastník aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv spotrebiteľov, pričom nemusí preukazovať právny záujem na jeho výsledku, pretože možnosť, aby vystupoval ako vedľajší účastník na strane spotrebiteľa mu dáva priamo špeciálna zákonná úprava uvedená v ustanovení § 93 ods. 2 O.s.p..

Podľa výpisu z registra občianskych združení vedeného Ministerstvom vnútra SR, je Občianske združenie Všeobecná ochrana práv spotrebiteľov zapísané v tomto registri od 15.11.2012 v oblasti spotrebiteľských činností.

Z uvedeného je zrejmé, že Občianske združenie Všeobecná ochrana práv spotrebiteľov je občianskym združením, ktoré môže vstúpiť do konania ako vedľajší účastník vo veci ochrany práv spotrebiteľa.

Občiansky súdny poriadok v znení účinnom ku dňu oznámenia vstupu vedľajšieho účastníka do konania (04.09.2014) v prípade vedľajšieho účastníka - združenia na ochranu spotrebiteľa nevyžadoval preukazovanie právneho záujmu na výsledku sporu a jeho vstup do konania nepodmieňoval výslovným súhlasom účastníka, na strane ktorého má vedľajší účastník v konaní vystupovať.

Skutočnosť, že vôľu vstúpiť do určitého konania prejaví právnická osoba, činnosť ktorej je zameraná na ochranu práv spotrebiteľa, neznamená, že spotrebiteľ musí s jej vstupom do konania súhlasiť. Povahe a účelu občianskeho súdneho sporového konania by sa priechil vstup takéhoto vedľajšieho účastníka do konania, ktorý by bol spotrebiteľovi nanútený. (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci 3Cdo 188/2012 publikované ako rozhodnutie 62. v Zbierke rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. 4/2014). V predmetnej veci vstup vedľajšieho účastníka nemožno vyhodnotiť ako nanútený, keďže žalovaná v podaní doručenom súdu prvého stupňa dňa 07.01.2015 uviedla, že so vstupom vedľajšieho účastníka do konania súhlasí.

Konanie v danej právnej veci nie je rozkazným konaním, vo veci nebol vydaný platobný rozkaz a vedľajší účastník ani nemohol ani nepodal preto odpor.

Vedľajší účastník má podľa prvej vety § 93 ods. 4 O.s.p. v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník, a teda má právo okrem iného aj nazerať do súdneho spisu a robiť si z neho výpisy, odpisy a fotokópie alebo požiadať súd o vyhotovenie fotokópií za úhradu vecných nákladov (§ 44 ods. 1 O.s.p.), pričom táto činnosť priamo predpokladá možnosť oboznámenia sa s osobnými údajmi účastníkov konania a prípadne aj s predmetom telekomunikačného tajomstva, ak je aj to obsahom súdneho spisu. Tým ale nie je dotknutá jeho povinnosť chrániť takto získané osobné údaje (podľa zákona č. 428/2002 Z.z. o ochrane osobných údajov), zachovávať telekomunikačné tajomstvo (podľa § 63 ods. 2 zákona č. 351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách) a vyvarovať sa zneužitia svojho postavenia vedľajšieho účastníka v konaní. V tejto súvislosti odvolací súd zároveň poukazuje na uznesenie Ústavného súdu SR ÚS 1/2014-9 zo dňa 29.01.2014, v ktorom Ústavný súd uviedol, že: „Ústavný súd považoval za odôvodnenú existenciu verejného záujmu na rozšírení okruhu subjektov, ktoré sa môžu stať vedľajšími účastníkmi súdneho konania, aj o právnické osoby, ktorých predmetom je ochrana práv podľa osobitného predpisu, ktoré samy osebe nemajú právny záujem na výsledku konania, svoju činnosť však vykonávajú v záujme ochrany práv niektorého z účastníkov konania alebo tretích osôb (napríklad spotrebiteľov), ktorí sa pri ochrane svojich práv nachádzajú oproti druhej strane sporu spravidla v nevýhodnejšom postavení. Skutočnosť, že sa tieto právnické osoby v súvislosti so svojím vstupom do konania z doručených rovnopisov návrhov na začatie konania oboznámia s podstatnými okolnosťami prípadov vrátane osobných údajov účastníkov konania, ktorých rozsah je stanovený § 79 ods. 1 OSP, nepredstavuje podľa ústavného súdu neospravedliteľný zásah do základného práva na súkromie podľa čl. 19 ods. 2 a 3 ústavy, ale práve naopak, sleduje legitímny cieľ.“

Vzhľadom na skutočnosť, že združenie oznámilo vstup do konania v súlade s ustanovením § 93 ods. 2 a 3 O.s.p., pričom skutočnosť, ktorými žalobca dôvodil jeho neprípustnosť v konaní odvolací súd vyhodnotil ako nedôvodné, odvolací súd pripustil vstup vedľajšieho účastníka do konania.

Krajský súd v Prešove ako odvolací súd príslušný na rozhodnutie o odvolaní podľa § 10 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len O. s. p.), vzhľadom na včas podané odvolanie (§ 204 ods. 1 O.s. p.), preskúmal rozsudok ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 212 O.s.p. a bez nariadenia pojednávania v súlade s ust. § 214 ods. 1, 2 O. s. p. s tým, že miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku zverejnil na úradnej tabuli súdu ako aj na internetovej stránke a zistil, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Podľa čl. 3 ods. 1 a 2 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa. Podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou. Skutočnosť, že určité aspekty

podmienky alebo jedna konkrétna podmienka boli individuálne dohodnuté, nevylučuje uplatňovanie tohto článku na zvyšok zmluvy, ak celkové hodnotenie zmluvy naznačuje, že aj napriek tomu ide o predbežne formulovanú štandardnú zmluvu.

Podľa § 52 ods. 1 OZ spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2 OZ ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 53 ods. 1 OZ spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 2 OZ Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa § 54 ods. 5 OZ neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 3 ods. 1 OZ výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa § 39 OZ neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Predmetom konania je spor zo zmenky, ktorá podľa bodu 17 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru plní zabezpečovaciu funkciu vo vzťahu k peňažnému záväzku žalovanej (vystaviteľa zmenky) vrátiť poskytnuté finančné prostriedky, vyplývajúce z Zmluvy o úvere č. 8251299 zo dňa 30.01.2009. Žalobca nadobudol práva zo zmenky indosamentom od remitenta zmenky POHOTOVOSTĚ, s.r.o., IČO 35 807 598, Pribinova 25, Bratislava (veriteľ). Zmenka bola vystavená podľa slovenského práva, miesto vystavenia i platobné miesto sa nachádzajú na území SR. Odvolateľ nespochybňuje v podanom odvolaní postavenie žalovanej ako spotrebiteľa.

V prípade pochybností o tom, či ide o spotrebiteľskú zmluvu (vzťah), má dôkazné bremeno na preukázanie nespotebiteľského charakteru zmluvy dodávateľ a že existujúce pochybnosti treba odstrániť spôsobom známym pre dôkazné konanie, čo znamená, že aj nespotebiteľský charakter zmluvy musí byť preukázaný bezpečne - spôsobom nevzbudzujúcim odôvodnené pochybnosti. Žalobca v tomto smere dôkazné bremeno neunesol a ani v odvolacom konaní tento spotrebiteľský vzťah nespochybnil.

Odvolací súd nevidí dôvod na odklon od právnych záverov vyjadrených v rozsudku Krajského súdu v Prešove sp. zn. 7Co 339/2014 zo dňa 26.2.2015.

Nie je dôvodná odvolacia námietka spochybňujúca postup súdu pri vykonávaní dôkazov.

Odvolací súd pripomína body 25-29 rozsudku Súdneho dvora Európskej únie C-168/05 Mostaza Claro cit.: „Systém ochrany zavedený smernicou vychádza z myšlienky, že spotrebiteľ sa v porovnaní s predajcom alebo dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ako aj o úroveň informovanosti, a táto situácia ho vedie k pristúpeniu na podmienky pripravené vopred predajcom alebo dodávateľom bez toho, aby mohol vplyvať na ich obsah (rozsudok z 27. júna 2000, Océano Grupo Editorial a Salvat Editores, C-240/98 až C-244/98, Zb. s. I-4941, bod 25).

Tento nerovný stav medzi spotrebiteľom a predajcom alebo dodávateľom môže byť kompenzovaný iba pozitívnym zásahom, vonkajším vo vzťahu k samotným účastníkom zmluvy (rozsudok Océano Grupo Editorial a Salvat Editores, už citovaný, bod 27).

Na základe týchto zásad Súdny dvor rozhodol, že možnosť súdu skúmať ex offo nekalú povahu podmienky predstavuje prostriedok vhodný zároveň na dosiahnutie výsledku stanoveného v článku 6 smernice, teda zabránenie tomu, aby jednotlivý spotrebiteľ nebol viazaný nekalou podmienkou, a na príspevanie k splneniu cieľa stanoveného v jej článku 7, pretože takéto preskúmanie môže mať odradzujúci účinok prispievajúci k ukončeniu používania nekalých podmienok v zmluvách uzavretých so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov (rozsudky Océano Grupo Editorial a Salvat Editores, už citovaný, bod 28, ako aj z 21. novembra 2002, Cofidis, C-473/00, Zb. s. I-10875, bod 32).

Táto možnosť priznaná súdu bola posúdená ako nevyhnutná pre to, aby bola pre spotrebiteľa zabezpečená účinná ochrana, najmä s ohľadom na nezanedbateľné nebezpečenstvo toho, že tento spotrebiteľ o svojich právach nevie, alebo má ťažkosti s ich uplatnením (rozsudky Océano Grupo Editorial a Salvat Editores, už citovaný, bod 26, ako aj Cofidis, už citovaný, bod 33).

Ochrana, ktorú smernica priznáva spotrebiteľom, sa tak vzťahuje na prípady, v ktorých sa spotrebiteľ, ktorý s predajcom alebo dodávateľom uzavrel zmluvu obsahujúcu nekalú podmienku, zdrží namietania nekalej povahy tejto podmienky z dôvodu, že buď o svojich právach nevie, alebo preto, že je odradený od ich uplatňovania z dôvodov nákladov, ktoré by malo za následok súdne konanie (rozsudok Cofidis, už citovaný, bod 34).“

Je potrebné zdôrazniť, že čl. 6 bod 1 smernice je kogentným ustanovením, ktoré smeruje k nahradeniu formálnej rovnováhy práv, ktoré zmluva nastoľuje, skutočnou rovnováhou, ktorá medzi zmluvnými stranami znovu obnovuje rovnosť. Nerovný stav môže byť kompenzovaný iba pozitívnym zásahom, vonkajším vo vzťahu k samotným účastníkom zmluvy (porov. rozsudok Súdneho dvora EÚ Océano Grupo Editorial a Salvat Editores v spojených veciach C-240-244/98). Je preto daná povinnosť vnútroštátneho súdu preskúmať ex offo nekalý charakter zmluvnej podmienky, len čo má k dispozícii právne a skutkové okolnosti potrebné na tento účel (porov. rozsudku Súdneho dvora EÚ Asturcom vo veci C-40/08).

Vzhľadom na také znevýhodnené postavenie jednej zo zmluvných strán článok 6 ods. 1 smernice zaväzuje členské štáty stanoviť, aby nekalé podmienky „podľa ich vnútroštátneho práva neboli záväzné pre spotrebiteľa“. Ako vyplýva z judikatúry, ide o kogentné ustanovenie smerujúce k nahradeniu formálnej rovnováhy, ktorú zmluva nastoľuje medzi právami a povinnosťami zmluvných strán, skutočnou rovnováhou, ktorá medzi nimi môže znovu zaviesť rovnosť (pozri rozsudky Mostaza Claro, už citovaný, bod 36; Asturcom Telecomunicaciones, už citovaný, bod 30; z 9. novembra 2010, VB Pénzügyi Lízing, C-137/08, zatiaľ neuverejnený v Zbierke, bod 47, a z 15. marca 2012, Z. a Z., C-453/10, zatiaľ neuverejnený v Zbierke, bod 28).

Predmetnému výkladu nebránia ani ustanovenia zák. č. 191/1950 Z.z. o zmenkách a šekoch (ďalej len „zmenkový a šekový zákon“), ktoré sa týkajú všeobecne zmenky, jej účastníkov a námietok dlžníka voči zmenke. V rámci uplatnenia práv zo zmenky sa premieňa klasická rímska právna zásada (princíp) „vigilantibus iura scripta sunt“ („práva patria bdelym“ alebo „nech si každý stráži svoje práva“ alebo „zákony sú písané pre bdelych“). Je rozhodným, že kým nevyužitie postupu podľa čl. 1 § 10, § 17 zmenkového a šekového zákona zo strany iných dlžníkov v prípade uplatnenia práv zo zmenky jej majiteľom znamená stratu možnosti skúmať a spochybňovať zmenku a aktívnu legitímáciu majiteľa zmenky na uplatnenie práv zo zmenky, v spotrebiteľských veciach tomu tak nie je. Princíp „vigilantibus iura scripta sunt“ ustupuje dôležitejšiemu princípu, ktorým je ochrana práv spotrebiteľa cit. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci 6 MCdo 9/2012: „Kým rešpektovanie princípu „ignorantia iuris non excusat“ (neznalosť zákona neospravedlňuje) v spotrebiteľských právnych vzťahoch zo strany dodávateľa (poskytovateľa, podnikateľa) treba vyžadovať v najvyššej možnej miere, jeho uplatnenie v neprospech spotrebiteľa bude prichádzať do úvahy len výnimočne, ak to budú odôvodňovať konkrétne okolnosti prípadu. Aj v prípade tohto princípu totiž platí, že v konkrétnych súvislostiach ustupuje na strane spotrebiteľa dôležitejšiemu princípu, ktorým je princíp ochrany spotrebiteľa. Vychádzajúc z povahy spotrebiteľských právnych vzťahov reality praktického života, a teda aj zdravému rozumu, odporuje požiadavka na podrobnej (až detailnej) znalosti právnych predpisov (akým je v danej veci

zákon o bankách) zo strany spotrebiteľa. Preto neinformovanosť spotrebiteľa, resp. jeho nedostatočná informovanosť v tejto oblasti, mu nemôže byť na ujmu.“

Aj keď dlžník - spotrebiteľ nevznesie námietky proti zmenke, resp. jej vyplneniu, príp. uplatneniu práv zo zmenky, je súd oprávnený a zároveň povinný skúmať platnosť predmetnej zmenky a dohody o jej vyplnení, aktívnu legitimáciu majiteľa zmenky na uplatnenie práv zo zmenky, oprávnenosť postupu pri vyplňaní blankozmenky, a tiež nekalú povahu zmluvných podmienok, dohodnutých v spotrebiteľskej zmluve, na základe ktorej vznikol záväzok, ktorý zmenka zabezpečuje, a ktorou bolo vydanie zmenky predvídané. V prípade zistených nedostatkov je súd povinný, tak ako to správne urobil súd prvého stupňa, konštatovať rozpor práv uplatnených zo zmenky so zákonom. Ak by došlo k odčleneniu abstraktného vzťahu zo zmenky, nemohol by súd aplikovať právne predpisy o ochrane spotrebiteľa, čím by došlo k zmareniu účelu spotrebiteľského práva a tým aj k odopretiu práva spotrebiteľa na súdnu ochranu.

Je rozhodným konštatovanie, že aj pri nečinnosti spotrebiteľa má súd dbať o to, aby nevedomosť spotrebiteľa nebola na jeho úkor a vyvažovať tak práva a povinnosti oboch strán. (porov. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci 6Cdo 1/2012). Ochrana, ktorú vyššie označená smernica priznáva spotrebiteľom, sa vzťahuje na prípady, v ktorých sa spotrebiteľ, ktorý s predajcom alebo dodávateľom uzavrel zmluvu obsahujúcu nekalú podmienku, zdrží namietania nekalej povahy tejto podmienky z dôvodu, že buď o svojich právach nevie, alebo má ťažkosti s ich uplatnením, alebo preto, že je odradený od ich uplatňovania z dôvodov nákladov, ktoré by malo za následok súdne konanie. (rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C -473/00 zo dňa 21.11.2002, uznesenie Súdneho dvora EÚ vo veci C-76/10 zo dňa 16.11.2010) Ochrana spotrebiteľa je predmetom verejného záujmu a je nevyhnutná pre zvýšenie životnej úrovne a kvality života občanov. Okrem toho, tento výklad možno podporiť aj povinnosťou súdu rešpektovať základné právo na spravodlivú súdnu ochranu zaručené článkom 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Toto právo sa nezaručuje len tomu, kto uplatňuje svoje práva, ale aj tomu, proti komu je uplatňované nejaké právo. (porov. uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6 M Cdo 9/2012 zo dňa 16.01.2013).

Odvolací súd v ďalšom cituje rozsudok Krajského súdu v Prešove vo veci 7Co 339/2014: „V prejednávanej spore predmetom konania je nárok vyplývajúci zo zmenky indosovanej na žalobcu sídliaceho v Českej republike, ktorý následne svoje práva vyplývajúce zo zmenky uplatňuje pred súdom Slovenskej republiky v rámci európskeho konania vo veciach s nízkou hodnotou sporu upraveného Nariadením Európskeho parlamentu a Rady č. 861/2007 z 11.7.2007. Článok 4 Nariadenia upravuje zjednodušený a v zásade písomný spôsob vedenia konania vo veciach s nízkou hodnotou sporu s cieľom zjednodušenia prístupu k spravodlivosti. Žalobca začne konanie vyplnením príslušného tlačiva a jeho zaslaním na súd. Pokiaľ by súd nemal na základe vyplneného tlačiva k dispozícii všetky potrebné dôkazy pre rozhodnutie vo veci, môže žalobcu vyzvať k doplneniu tlačiva a na iné úkony tiež použitím príslušného tlačiva. Znenie Čl. 4 Nariadenia môže vzbudiť dojem, že súd nemá k dispozícii iné dôkazné prostriedky ako príslušné tlačivá a v zásade nemá možnosť oboznámiť sa s inými písomnými dôkazmi, napr. so spotrebiteľskou zmluvou. Takýto výklad je ale nesprávny. Cieľom Nariadenia č. 861/2007 totiž nie je obmedziť sudcov pri zadovážení si dôkazov potrebných pre rozhodnutie vo veci, ale umožniť im využívanie technických a iných prostriedkov v záujme toho, aby dokazovanie prebehlo čo najjednoduchším a najmenej zaťažujúcim spôsobom. Z Čl. 8 a 9 uvedeného nariadenia jednoznačne vyplýva, že aj v konaniach s malou hodnotou sporu je zachovaná možnosť sudcu vykonávať potrebné dokazovanie a nariadiť ústne pojednávanie pokiaľ to považuje za potrebné. Zjednodušená forma konania podľa tohto nariadenia je preto plne zlučiteľná s judikatúrou Súdneho dvora, ktorá prikazuje sudcom ex offio prihliadať na nekalosť zmluvných podmienok v spotrebiteľských zmluvách. Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu sa riadi za predpokladu ak nie je ustanovené inak procesným právom členského štátu v ktorom sa konanie vedie, čo priamo vyplýva v Čl. 19 Nariadenia č. 861/2007.

Občiansky súdny poriadok ako základný procesný predpis platný na území Slovenska v ustanovení § 120 upravuje dôkaznú povinnosť. Ustanovenie § 120 ods. 1 O.s.p. umožňuje súdu výnimočne vykonať aj iné dôkazy ako navrhujú účastníci, ak je ich vykonanie nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. V danom prípade žalobcom predložená zmenka má svoj základ v dohode o vyplňovanom práve zmenky obsiahnutej vo všeobecných úverových podmienkach právneho predchodcu žalobcu. Za takejto situácie súd prvého stupňa musel z úradnej povinnosti skúmať, či medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou došlo k uzatvoreniu zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo nie.

Správnym nie je ani tvrdenie, podľa ktorého pri rozhodovaní o uplatnenom nároku sa malo vychádzať jedine z predloženej zmenky predstavujúcej samostatný abstraktný záväzok neakcesorickej povahy. Smernica Rady č. 87/102/EHS z 22.12.1986 o aproximácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení členských štátov, ktoré sa týkajú spotrebiteľského úveru nezakazuje používanie zmienek v spotrebiteľských zmluvách, ale zo znenia Čl. 10 jednoznačne vyplýva, že členské štáty môžu povoliť ich používanie v spotrebiteľských zmluvách iba vtedy, ak zároveň zabezpečia vhodnú ochranu spotrebiteľa v takýchto situáciách. Pojem vhodnej ochrany spotrebiteľa treba vykladať so zreteľom na Čl. 14 uvedenej smernice, ktorá zakazuje znížiť štandard ochrany spotrebiteľa. Vhodnú ochranu spotrebiteľa je preto potrebné chápať ako celkový právny rámec ochrany spotrebiteľa vyplývajúci z predpisov práva únie a judikatúry Súdneho dvora zahŕňajúci aj povinnosť vnútroštátnych súdov ex offio skúmať nekalosť zmluvných podmienok. Hlavným rizikovým prvom z pohľadu ochrany spotrebiteľa je abstraktný charakter zmenky, ktorý nepripúšťa, aby súd pri uplatňovaní zmenky prihliadal na kauzu pôvodného právneho vzťahu, t.j. aby hodnotil pôvodnú zmluvu o spotrebiteľskom úvere a skúmal, či táto obsahuje nekalé zmluvné podmienky. Spotrebiteľ takisto nemá oprávnenie robiť voči majiteľovi zmenky námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k predošlému majiteľovi, t.j. veriteľovi ktorý poskytol pôvodný spotrebiteľský úver. Rešpektovanie abstraktného charakteru zmenky je neprijateľné vo svetle judikatúry Súdneho dvora. Súdny dvor už totiž vyslovil všeobecnú zásadu, v zmysle ktorej špecifiká súdneho konania, ktoré prebieha v rámci vnútroštátneho práva medzi predajcom alebo dodávateľom a spotrebiteľom nemôžu predstavovať skutočnosť spôsobilú ovplyvniť právnu ochranu, ktorá podľa ustanovení Smernice Rady č. 93/13/EHS spotrebiteľovi musí byť poskytnutá, čo potvrdzuje aj Čl. 14 Smernice Rady č. 87/102/EHS. Ak totiž pri vymáhaní dlžnej sumy z indosovanej zmenky vnútroštátny súd vôbec nemá možnosť hodnotiť obsah spotrebiteľskej zmluvy a rozhodnúť o nekalosti niektorých zmluvných podmienok, ide o drastické zníženie právnej ochrany prináležiacej spotrebiteľovi a o porušenie zásady efektivity. V takomto právnom režime je totiž nemožné alebo minimálne neprimerane ťažké, aby sa spotrebiteľ domohol ochrany svojich práv, keďže v konaní o vymáhaní pohľadávky nie je možné skúmať nekalosť zmluvných podmienok. Spotrebiteľovi samozrejme aj v takejto situácii ostáva možnosť uspokojiť veriteľa (nadobúdateľa indosovanej zmenky) a následne ho žalovať o náhradu škody, ale v zmysle ustanovenia § 17 zákona č. 191/1950 Zb., by spotrebiteľ musel v takomto prípade dokázať, že nadobúdateľ zmenky konal vedome na škodu dlžníka. Dokázať takúto skutočnosť samozrejme nie je nemožné, avšak dokazovanie tejto skutočnosti neprimerane sťažuje situáciu spotrebiteľa. Navyše je zrejmé, že takáto požiadavka nie je v súlade s právom únie, keďže ochrana spotrebiteľa v zásade nie je závislá od zavinenia veriteľa.“

Správny je i záver súdu prvého stupňa, ktorý ako neprijateľnú zmluvnú podmienku vyhodnotil dohodu veriteľa a dlžníka (spotrebiteľa) o vyplňovacom práve k blankozmenke, obsiahnutú v bode 17 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru.

Podľa znenia predmetnej dohody mala byť veriteľom na zmenke vyplnená zmenková suma tak, že mala pozostávať „zo sumy všetkých peňažných nárokov veriteľa voči dlžníkovi, ktoré veriteľovi vzniknú ku dňu vyplnenia zmenky“. Podľa názoru súdu je táto zmluvná podmienka v časti týkajúcej sa výšky zmenkovej sumy formulovaná nejasne a nezrozumiteľne, čo tiež spôsobuje jej neprijateľnosť. V tomto smere odvolací súd dáva do pozornosti judikatúru Súdneho dvora Európskej únie (bod 72, 73 rozsudku Súdneho dvora Európskej únie vo veci B. A./ SC Volksbank Romania SA, v zmysle ktorej cit.: „Nakoniec treba uviesť, že ak by vnútroštátny súd musel dospieť vzhľadom na skutočnosti poskytnuté Súdny dvorom v odpovedi na položenú otázku k záveru, že dotknuté podmienky sú súčasťou hlavného predmetu zmluvy alebo že sú v skutočnosti spochybnené z pohľadu primeranosti ceny alebo odmeny, nič to nemení na skutočnosti, že tieto podmienky musia byť v každom prípade posúdené z hľadiska ich prípadnej nekalej povahy, ak by sa malo konštatovať, čo musí tiež preskúmať vnútroštátny súd, že nie sú formulované jasne a zrozumiteľne (pozri v tomto zmysle rozsudok D. a D. X., EU:C:2014:282, bod 61). V tejto súvislosti treba pripomenúť, že požiadavka, transparentnosti zmluvných podmienok stanovená v článku 4 ods. 2 a článku 5 smernice 93/13, ktoré majú inak zhodný dosah, nemôže byť obmedzená len na ich zrozumiteľnosť z formálneho a gramatického hľadiska (pozri v tomto zmysle rozsudok D. a D. X., EU:C:2014:282, body 69 a 71).“

Podstata vyplňovacieho práva spočíva v oprávnení majiteľa listiny doplniť jej reálne a úmyselne chýbajúce časti a dotvoriť tým cenný papier - zmenku. Osoba disponujúca týmto oprávnením môže v rámci autonómie vlastnej vôle v zásade vyhotoviť úplnú zmenku alebo blankozmenku akéhokoľvek obsahu. V súvislosti s ostatnými zmluvnými podmienkami, dohodnutými v Zmluve o úvere č. 8251299

týkajúcimi sa sankcií, dohodnutých pre prípad omeškania dlžníka s plnením záväzkov z tejto zmluvy, u ktorých je pochybnosť o jednak ich platnom dojednaní pre absenciu písomnej formy (k dodržaniu písomnej formy porov. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci 2Cdo 245/2010) a následne ich primeranosti (napr. bod. 4 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru: „V prípade, ak bude dlžník v omeškaní s niektorou splátkou sedem dní a viac, je povinný túto omeškanú splátku uhradiť do rúk mandatára spolu so zmluvnou pokutou 10 Eur za každý jeden prípad omeškania. ... Dlžník má možnosť uhradiť štyri po sebe idúce splátky, prípadne len časti po sebe štyroch idúcich splátok, v oboch prípadoch spolu so zmluvnou pokutou vo výške 20 Eur do rúk mandatára“ ; bod 6 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru: „Dlžník je v prípade porušenia svojich zmluvných povinností uhradiť veriteľovi zmluvnú pokutu vo výške 312 Eur, ktorá je určená na úhradu všetkých nákladov vynaložených veriteľom v súvislosti s vykonaním úkonov smerujúcich k zabezpečeniu dlhu dlžníka. ... Dlžník sa rovnako zaväzuje uhradiť veriteľovi náklady, ktoré mu vznikli v súvislosti s uplatnením práva spôsobom vyplývajúcim z tejto zmluvy, a to najmä, avšak nie výlučne, trovy mediácie, trovy rozhodcovského konania, trovy súdneho konania, trovy exekúcie, trovy právneho zastúpenia veriteľa v týchto konaniach a iné veriteľom preukázateľne vynaložené náklady pri uplatnení svojho práva.“), je zrejmé, že dohoda o vyplňovanom práve k blankozmenke, obsiahnutá v bode 17 Všeobecných podmienkach poskytnutia úveru, spôsobuje hrubý nepomer v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa (§ 53 ods. 1 OZ).

Naviac žalovaná zmenka obsahuje pod zmenkovou sumou text: „zmenkový úrok 0,25 % denne od 10.10.2010“. Zmenka teda umožňuje vymáhať zmenkový úrok vo výške 0,25 % denne, čo ročne predstavuje 91,25 %. Takýto zmenkový úrok je v rozpore so zásadou dobrých mravov, čo spôsobuje jeho neplatnosť (§ 39 OZ v nadväznosti na § 3 ods. 1 OZ). Z dôvodu, že bol úrok vo výške 0,25 % denne na zmenke predformulovaný, nedošlo k jeho individuálnemu dojednaniu. Kvalifikačným kritériom pre záver, že nejde o individuálne vyjednanú zmluvnú podmienku je stav, ak zmluvné podmienky boli vopred pripravené a nebolo možné meniť ich obsah, čo je daný prípad (čl. 3 smernice). Zmluva o spotrebiteľskom úvere tiež nemá obligatórne náležitosti uvedené v ust. § 4 ods. 2 písm. g), i), j), k) zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy (30.01.2009), čo spôsobuje, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov (§ 4 ods. 3 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch), a teda spotrebiteľ má vrátiť len sumu poskytnutého úveru.

V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na rozsudok Súdneho dvora Európskej únie Aziz veci C-415/11 cit.:

„Článok 3 ods. 1 smernice 93/13 sa má vykladať v tom zmysle, že: - pojem „značná nerovnováha“ ku škode spotrebiteľa treba posúdiť na základe analýzy vnútroštátnych právnych predpisov uplatňovaných v prípade absencie dohody medzi zmluvnými stranami s cieľom posúdiť, či a prípadne v akej miere je právne postavenie spotrebiteľa vyplývajúce zo zmluvy nevýhodnejšie než právne postavenie zakotvené v platnom vnútroštátnom práve. Zároveň sa zdá, že na tieto účely je relevantné preskúmať právne postavenie uvedeného spotrebiteľa z hľadiska prostriedkov, ktoré má podľa vnútroštátnej právnej úpravy k dispozícii na zabránenie uplatňovaniu nekalých podmienok,

- na účely určenia, či dôjde k nerovnováhe „napriek požiadavke dôvery [dobrej viery - neoficiálny preklad]“, treba preveriť, či predajca alebo dodávateľ, ktorí zaobchádzajú so spotrebiteľom čestne a rovnocenne, mohol rozumne očakávať, že by tento spotrebiteľ súhlasil s dotknutou podmienkou po individuálnom dojednaní.

Článok 3 ods. 3 smernice sa má vykladať v tom zmysle, že príloha, na ktorú odkazuje toto ustanovenie, obsahuje len orientačný a nevyčerpávajúci zoznam podmienok, ktoré možno považovať za nekalé.“

Dojednanie o zmenke nezohľadňuje ochranu spotrebiteľa, odporuje ustanoveniu § 54 ods. 1, 2 OZ, a preto je absolútne neplatné podľa ustanovenia § 39 OZ (porov. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci 4Obo/161/2007). Odvolacie námietky žalobcu sú preto nedôvodné.

Judikatúra súdov vrátane európskeho súdu nevyžaduje, aby na každý argument strany (účastníka) bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia (porov. rozsudok Georgiadis proti Grécku z 29. mája 1997, sťažnosť č. 21522/93, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-III; rozsudok Higginsová a ďalší

proti Francúzsku z 19. februára 1998, sťažnosť č. 20124/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1998-I; uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 23. júna 2004 sp. zn. III. ÚS 209/04).

Za tohto stavu odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny v zmysle § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol postupom podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p..

V odvolacom konaní neúspešný žalobca nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania. Úspešná žalovaná ako ani vedľajší účastník na strane žalovanej si trovy odvolacieho konania neuplatnili, preto im odvolací súd náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.